အတွဲ – ၄။ အမှတ် – ၂၄။

ရွှေသွေး ဂျာနယ်

တန်တားသစ်ချိန်

ပန်းချီ – ဦးဘကြည်
ဇာတ်လမ်း – ဟန်ထွန်းနိုင်

၁၃၃၄ ခု၊ နယုန်လဆုတ် ၁၄ ရက်။ (၁၀-၆-၇၂)

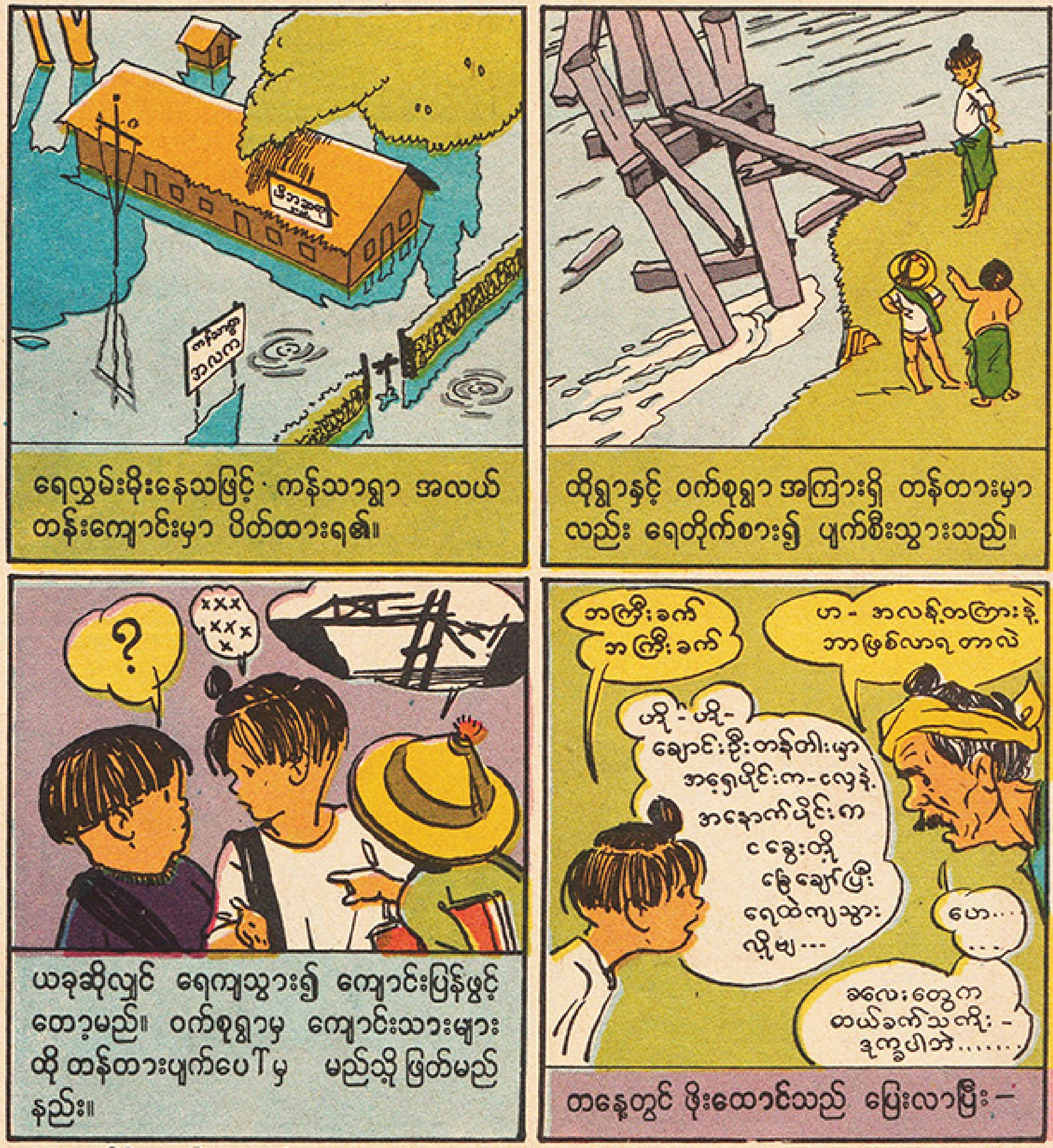

စနေနေ့တိုင်းထုတ်ဝေသည်။

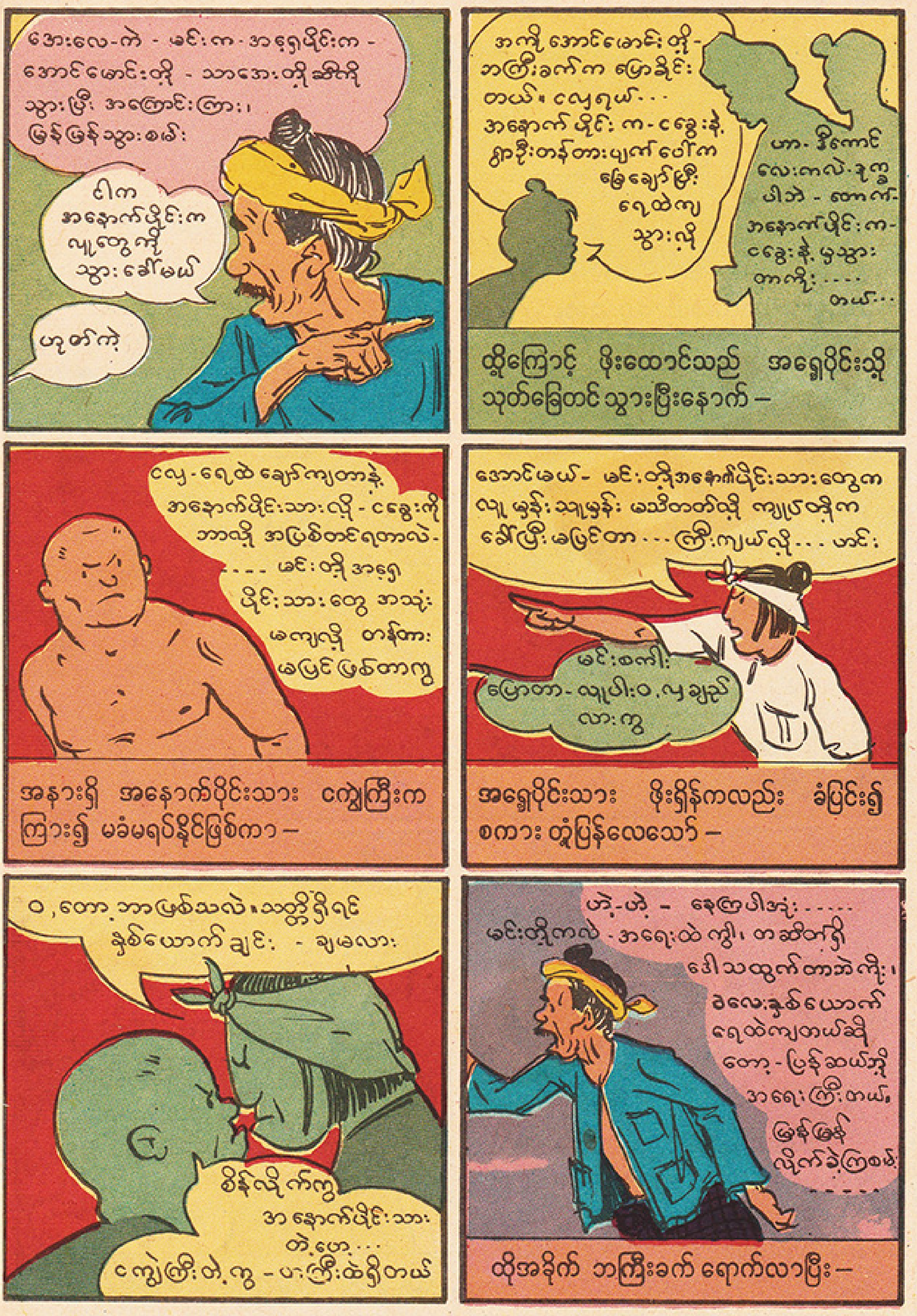
အေးလေ-ကဲ - မင်းက - အရှေ့ပိုင်းက - အောင်မောင်းတို့ - သာအေးတို့ဆီကို သွားပြီး အကြောင်းကြား၊ မြန်မြန်သွားစမ်း
ငါက အနောက်ပိုင်းက လူတွေကို သွားခေါ်မယ်
ဟုတ်ကဲ့
အကို အောင်မောင်းတို့- ဘကြီးခက်က ပြောခိုင်းတယ်။ လှေရှယ်... အနောက်ပိုင်းက-ငွေးနဲ့ ရွာဦးတန်တားပျက်ပေါ်က မြွေချော်ပြီး ရေထဲကျ သွားလို့
ဟာ- ဒီကောင် လေးကလဲ-ဒုက္ခ ပါဘဲ - ဟောက်- အနောက်ပိုင်းက- ငွေးနဲ့မှသွား တကိုး .... တယ်...
ထို့ကြောင့် ဖိုးထောင်သည် အရှေ့ပိုင်းသို့ သုတ်ခြေတင်သွားပြီးနောက် —
လှေ-ရေထဲချော်ကျတာနဲ့ အနောက်ပိုင်းသားလို့-ငွေးကို ဘာလို့ အပြစ်တင်ရတာလဲ- .... မင်းတို့ အရှေ့ပိုင်းသားတွေ အသုံးမကျလို့ တန်တား မပြင်ဖြစ်တာကွ
အနားရှိ အနောက်ပိုင်းသား ကျွဲကြီးက ကြား၍ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကာ —
ဒေါင်မယ်- မင်းတို့အနောက်ပိုင်းသားတွေက လူမှန်းသူမှန်း မသိတတ်လို့ ကျပြတ်ရက ခေါ်ပြီးမပြင်တာ...ကြီးကျယ်လို့...ဟင်း
မင်းစကား ပြောတာ-လူပါး၀လှချည် လားကွ
အရှေ့ပိုင်းသား ဖိုးရှိန်ကလည်း ခံပြင်း၍ စကားတုံ့ပြန်လေသော် —
၀,တော့ ဘာဖြစ်သလဲ။ သတ္တိရှိရင် နှစ်ယောက်ချင်း - ချမလား
စိန်လိုက်ကွ အနောက်ပိုင်းသား တဲ့ဟေ့... ကျွဲကြီးတဲ့ကွ - ပါးကြီးထဲရှိတယ်
ဟဲ့-ဟဲ့ - နေကြပါအုံး..... မင်းတို့ကလဲ - အရေးထဲကွာ၊ တဆိတ်ရှိ ဒေါသထွက်တာဘဲကိုး၊ ခလေးနှစ်ယောက် ရေထဲကျတယ်ဆိုတော့-ပြန်ဆယ်ဘို့ အရေးကြီးတယ်။ မြန်မြန် လိုက်ခဲ့ကြစမ်း -----
ထိုအခိုက် ဘကြီးခက် ရောက်လာပြီး —

အမယ်လေး - အမွှစ်ဆိုးလှချည်လား သားရယ်... ငနွေးရေ - အမေတော့ ရင်ကျိုးရချည်ရဲ့.. ကျမသားလေးကို ရှာပေးကြပါဦးတော်...
ဟဲ့ မယ်ရှင် သတိထားမှပေါ့
လူကလေးရေ - - - - လေ့ - လေ့ - - - အမေတော့ ရူးရချည်ရဲ့ကွယ်၊ ကျောင်းမှာ စာတော်လို့ ပထမဆု ရတယ်လို့ အမေ့ကို ပြန်မပြောနိုင်တော့ဘူးလား ကွယ် - သားရယ်
ရှာနေတုန်းပဲဟာ
တွေ့မှာပေါ့ ဟဲ့
ဟင် - ဒီရင်း တက်သွားပြီ
ပေါင်းရင်း တက်နိုင်းပါဟ
ရွာသားများ စုရုံး၍ တန်တားနားသို့ ရောက်လာသောအခါ သားရှင် မိခင်များမှာ ....
ရေစီးက နဲနဲ သန်နေတယ် ရှာရတာ မလွယ်ဘူး မျိုး
ရေငုပ်တော့ ငုပ်တုန်းပဲ
××× ခုလို ခလေးတွေ အသက်ဆုံးရှုံးတာဟာ မင်းတို့ရွာသားတွေ အချင်းချင်း မသင့်မမြတ်နဲ့ - ညီညီညွတ်ညွတ် မရှိလို့ ---- သိကြရဲ့လား။ အရှေ့ပိုင်းသားလေး အနောက်ပိုင်းသားလေးနဲ့ သွေးကွဲပြီး အချိုက်ပြိုင်နေကြလို့ ဖြစ်ရတာ ----
ဒီလို သားဆက်နေသွားကြမယ်ဆို ဒီလို အဖြစ်မျိုးတွေ ဆက်ဖြစ်နေကြဦးမှာပဲ
ထိုအချိန်တွင် ရေထဲ ဆင်းရှာနေသူများက—
ထိုစဉ် ဘကြီးခက်က ကရုဏာ ဒေါသောဖြင့်
မင်းတို့ အာဃာတတွေ မေ့ပျောက်ပစ်ပြီး စောစောထဲကသာ ဒီတန်တားကို တက်ညီလက်ညီနဲ့ ပိုင်းပြင်လိုက်ရင် - ဘာမှဖြစ်မှာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ တရွာလုံးက လူတွေလဲ အေးကင်းကင်းနဲ့ သွားနိုင်ကြမယ်။ ခုတော့ ကြည့်စမ်း ရင်နာစရာကြီး၊ မဖြစ်သင့်တာတွေ ဖြစ်ရတယ်။ သတိရကြစမ်းပါကွာ သိမ်ဆာကြစမ်းပါ။
ဟုတ်ပါတယ် ဘကြီးခက်ရယ်၊ ကျနော်တို့လဲ စိတ်မကောင်းပါဘူး အကျိုးမရှိတဲ့ မိုက်ရက်လဲ မပြိုင်ချင်တော့ပါဘူး
ကျုပ်တို့ကလဲ သင့်သင့်မြတ်မြတ် နေချင်ပါတယ် ဘကြီးခက်ရယ်

အေးကွယ် - ဒီလိုမှပေါ့ ။ နောက်ထပ် အဖြစ်ဆိုးတွေ မကြုံရအောင် - ငါတို့စုပေါင်းပြီး တန်တားအသစ်ဖြစ်အောင် မြင်ကြစို့လား --- ကဲ-ကဲ - မင်းတို့ပြန်ပြီး - သစ်တို့-ဝါးတို့ - ဖွတ်တို့ - ဓါးတို့ ရတာ တယောက်တလက်သွား ယူကြ ။ ညီညီညာညာ လုပ်ကြရအောင် ---
ငါကိုယ်တိုင် - ဆောင့် ပြီး - ဦးစီး ဆောင်ရွက်မယ်
ဟုတ်ကဲ့
ဘကြီးခက်
လုပ်မယ်
သို့ဖြင့် ရွာသားများ ဝိုင်းဝန်းပြုပြင်သောကြောင့် —
အေးကွာ - ခုလို တန်တားသစ် ပြန်ဖြစ်သွားတော့မှဘဲ စိတ်အေးတော့တယ်
ခစ်ခစ်
ဟဲ့ - ဖိုးထောင် နင်-ဘာဖြစ်နေလဲ တခစ်ခစ် တဗွီဗွီနဲ့.
ထိုနေ့ညမှာပင် တန်တားပြီးသွားလေရာ —
ဟိဟိ - တန်တားသစ်ချိန်မှာ ကျောင်းတက်ရတော့မယ်လေ -
အေး - မင်းက အရူးဖြူးနေ - ဟိုနှစ်ယောက်တော့ မရှိတော့ဘူး - သွားရှာပြီ ---
ဟဲဟဲ
ဒါရီစရာလား တယ် - ဒီကောင်လေး
ဘကြီးခက် သူတို့ မသေပါဘူး ။ ပုန်းနေကြတာပါ --- ကျောင်းမဖွင့်ခင် တန်တားမြင်စေချင်လို့ ညာဏ်ဆင်ကြရတာပါ - အဟိ -
ဟေ - ငလှ ရေ ---- - ငချွေး ရေ ----- လာကြတော့ဟေ့ -----
အေး - လာပြီ
လာပြီဟေ့
တယ် - ဒီကောင်လေးတွေ - တယ်နောက်သကိုး - အေးလေ - မင်းတို့ဉာဏ်လဲ မဆိုးဘူးဟ
ခလေးအမေတွေကို သတင်းပို့ကြ ပါကွယ် ---

အလို - မင်းတို့ပါလား၊
ကျွန်တော်တို့ကို ခွင့်လွှတ်ပါခင်ဗျာ၊

တော်ပြီ- တော်ပြီ- နားလည်ပြီ-
ကျွန်တော်တို့လေ ကျောင်းနေတာပါ၊ မတော်တဆဖြစ်သွားတာပါ၊
ခင်ဗျားကိုကိုက်လိုက်တာ သူတို့ခွေးလား-
ဟင်း-
မင်းတို့ ဟိုနေ့တုန်းကတော့ ဘာဖြစ်လို့ထွက်ပြေးကြတာလဲ
မှတ်ထား၊
လေ့ကျင့်တာတော့ ကောင်းပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ခုလိုတခြားလူတွေကို အနှောင့်အယှက်မဖြစ်စေနဲ့ပေါ့၊
ဟုတ်ကဲ့၊

မင်းတို့ခုလိုလာသတိပေးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ကွာ၊
ကျနော်တို့ သွားနိုင်ပြီလား ခင်ဗျာ၊
အေး-အေး-သွားကြတော့၊ နောက်ကိုခုလို သတိရှိကြ-ကြားလား၊
ခွေးရူးတွေလာပြီဟေ့၊ ခွေးရူးတွေလာပြီဟေ့၊
ဝူး-
ဝုတ်-ဝုတ်--
ဝူ-ဝူ-ဝူ--
ခွေးရူးတွေလာပြီဟေ့-ခွေးရူးတွေလာပြီဟေ့-

ချောက်ကြီးများ

ရိုးလှင်မြင့်
ကဆွဲ

ချောက်သည် သာမန် အနေအထားထက် ပိုမိုနက်ရှိုင်းပြီး ကျဉ်းမြောင်းသော ချိုင့်ဝှမ်းပင် ဖြစ်သည်။ နက်စောက်သော နံရံများရှိသည်။ ဂေါ့(ဂျ်)နှင့် ကင်ညွန် ခေါ် ချောက်ကြီးတို့သည် များစွာခြားနားမှု မရှိလှသော်လည်း ကင်ညွန်သည် ပိုမိုကြီးမားကျယ်ပြန့်သည်။ မြစ်တိုက်စားမှုကြောင့် ဖြစ်လာရသည်။ မြစ်အောက်ခင်းကို မြစ်တိုက်စားခြင်းသည် ကျောက်ကျေမွခြင်းနှင့် ဆင်ခြေလျှော တိုက်စားခြင်းတို့ထက် ပိုမိုလျင်မြန်သောကြောင့် ချောက်ကြီးများဖြစ်လာရသည်။ အချို့နေရာများတွင် မြေလွှာပြတ်လွဲကြောင်းများ သို့မဟုတ် ကျောက်အက်ကြောင်းကြီးများက မြစ်များအောက်သို့နက်အောင် တိုက်စားရာတွင် များစွာအကူအညီပေးသည်။ ရေတံခွန် အလျင်အမြန် ဆုတ်လာခြင်းကြောင့်လည်း ချောက်ဖြစ်လာတတ်သည်။ မိုးနည်းပါးပြီး ခြောက်သွေ့သော ဒေသမျိုးရှိ ကင်ညွန်ချောက်တို့၏ နံရံတို့သည် အလွယ်တကူ တိုက်စား ခြေဖျက်ခြင်း မခံရပေ။

မြစ်တခုသည် မာသောကျောက်ပေါ်ထက် ပျော့သော ကျောက်လွှာပေါ်သို့ ဖြတ်စီးရာတွင် ပိုမိုကျယ်ဝန်းစွာ တိုက်စားသည်။ ကျောက်မာဒေသရှိ ချောက်တို့သည် မတ်စောက်ပြီး ကျောက်ဆောင်ထူထပ်သည်။ အလွယ်တကူ ကျေပျက်ခဲသည်။ စီးဆင်းသော မြစ်ကြောင်းသည် ကျဉ်းမြောင်းသေးသွယ်ပြီး တရှိန်ထိုး လျင်မြန်စွာ စီးဆင်းသည်။ ဥပမာ

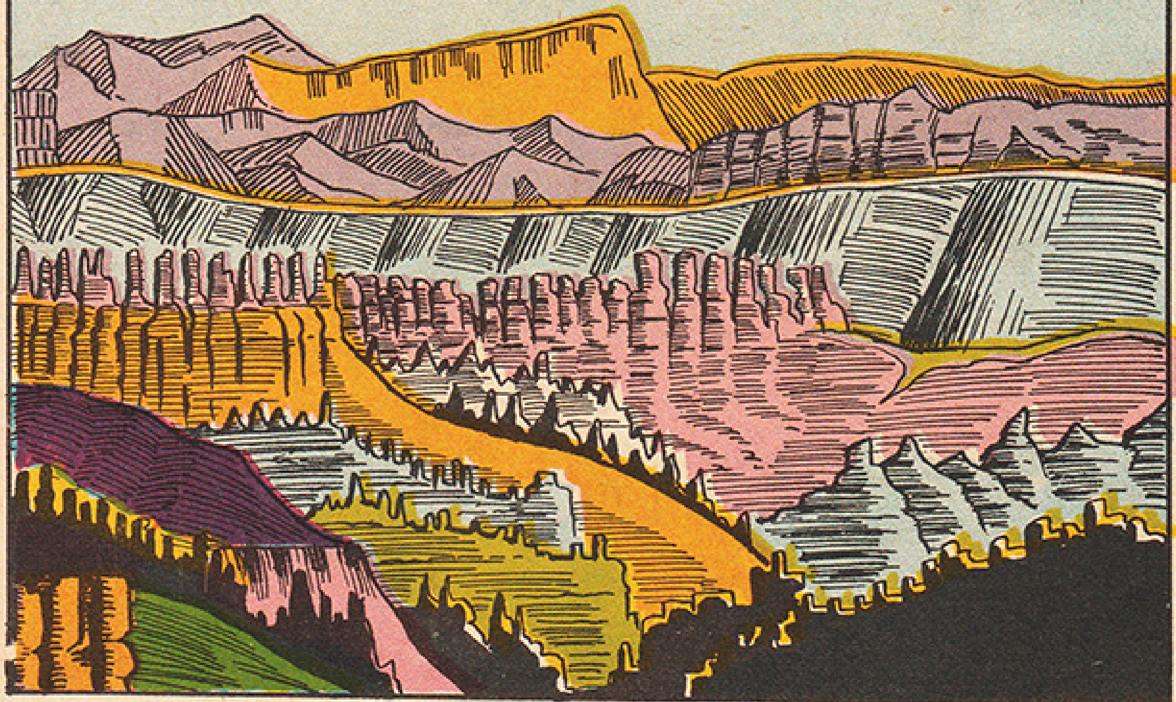

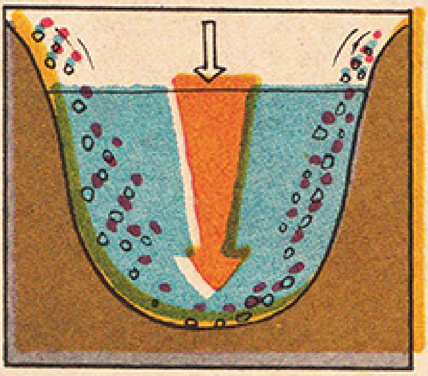

ဥရောပတိုက်ရှိ အိုင်းယန်းဂိတ် ခေါ် သံတံခါး၀ ချောက်အတွင်းသို့ ဒင်ညူမြစ် စီးဆင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ရေစီးမြန်လှသောကြောင့် သင်္ဘောသည် နှစ်မိုင်ဝေးသောနေရာသို့ မိနစ် ၂၀ သာ ခုတ်မောင်းရသည်။ သို့သော် ရေဆန် ခုတ်မောင်းရာတွင်မူ နှစ်နာရီမျှ ကြာမြင့်လေသည်။ ထို့ကြောင့် သွားလာရေးလွယ်ကူစေရန် တူးမြောင်း တခု ဖောက်လုပ်ထားရသည်။ တရုပ်နိုင်ငံ မြစ်ဝါမြစ်ရှိ ရှည်လျားသောချောက်တွင် မြစ်ကို ဆန်တက်ရာ၌ လှေသင်္ဘောများကို လူပေါင်းများစွာက ဆွဲကြရသည်။ ကမ်းနဖူး ကျောက်ဆောင်ထက်ရှိ လမ်းပေါ်မှ စုရုံးကာ ဆွဲကြရသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ကော်လရာဒိုမြစ်၏ ဂရင်းကင်ညွန် ချောက်ကြီးသည် ကမ္ဘာပေါ်၌ အကြီးမားဆုံး၊ အနက်ဆုံးနှင့် အထင်ရှားဆုံးသော ချောက်ကြီးဖြစ်သည်။ ယင်း၏ အကျယ်မှာ ခုနစ်မိုင်ခန့်ရှိပြီး အရှည်မှာ မိုင် ၂၀၀ ခန့် ဖြစ်သည်။ ချောက်ကြီး၏ အနက်ဆုံးနေရာသည် ၆,၂၅၀ ပေမျှ ရှိသည်။ အောက်ခြေ၌ အလွန် ကျဉ်းမြောင်းသော်လည်း အပေါ်ထိပ်ပိုင်း၌ ၁၀ မိုင်ခန့်အထိပင် ကျယ်ဝန်းသည်။ ချောက်တွင် စီးဆင်းသော ကော်လရာဒို မြစ်သည် တမိုင်ခန့် ကျယ်ပြီး ပေ ၃၀၀၀ မျှနက်သည်။ ကော်လရာဒို မြစ်မကြီးအတွင်းသို့ စီးဝင်သော အခြား မြစ်ချောင်းများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ချောက်များသည်လည်း အခက်များဖြာဝေသကဲ့သို့ များပြားစွာ ရှိသည်။ ယင်းတို့၏ နက်စောက်သော နံရံနှင့် ချောက်ကမ်းပါးတို့တွင် ကျောက်လွှာအမျိုးမျိုး ပါဝင်သဖြင့် ဖြူနီစိမ်းပြာ ရောင်စုံတို့ဖြင့် တောက်ပနေသည်။ ချောက်ကြီး၏နံရံများတွင် ကျောက်သားများသည် အလျားလိုက်ငင်း၊ ထောင်လိုက်ငင်း အနေအထားအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်နေပြီး ကျောက်ဆင့်များ၊ ကျောက်ခုံများ၊ ကျောက်တိုင်များ၊ ကျောက်ပြာသာဒ်များ တည်ရှိနေသည်။

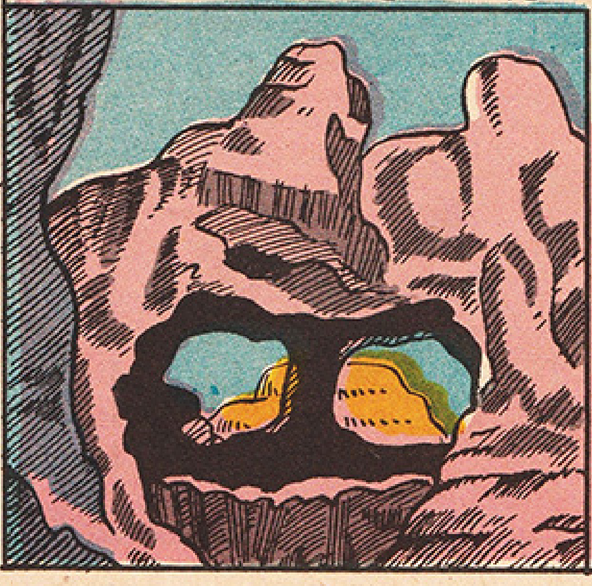

လှပသော သဘာဝကြောင့် လွန်စွာကျော်ကြားသည့် ဂျာမနီနိုင်ငံရှိ ရိုင်းချောက်တွင် ရဲတိုက်များ ဆောက်လုပ်ထားသည်။ ယင်းနှင့် ပတ်သက်သော ဒဏ္ဍာရီများ၊ တေးသီချင်းများကိုပင် ရေးဖွဲ့ထားကြသည်။

အကျိုးရှိရှိ-
ရေး- မျိုးမြင့်မြတ်
ကာတွန်း
ဖိုးကျော်တို့ကျောင်းတွင် ကျောင်းပိတ်ပွဲပြုလုပ်ရာ ဆရာကြီးက-
မနက်ဖြန်ကစပြီး နွေရာသီ ကျောင်းရက်ရှည်ပိတ်မှာမို့ ကျောင်းလာဖို့ မလိုကြတော့ဘူး၊ ဒီတော့ ဆရာ တခု မှာချင်တာက ကျောင်းပိတ်တဲ့အချိန်အတွင်းမှာ နေပူကြီးထဲ လျှောက်မလည်ကြဖို့၊ အလွန်အကျွံ မဆော့ကြဖို့၊ မသန့်တဲ့ အစာတွေ မစားကြဖို့ပါ-
စာမေးပွဲကြီး ဖြေပြီးဆိုပြီး တော့လဲ ကျောင်းစာကို ပစ်ပြီး မထားဘဲ တနှစ်အတွက် သင်ခန်းစာတွေကို မမေ့အောင် ပြန်လှန်လေ့ကျင့်ကြပေါ့၊ နောင်တနှစ်အတွက် ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားကြဖို့ပါဘဲ- နောက်တခုက ကျောင်းပိတ်ရက်အတွင်းမှာ အကျိုးရှိရှိ နေတတ်ကြဖို့ပါ-
ထို့နောက် ဆရာကြီးက ချော့ကလက်နှင့် သကြားလုံးများ ဝေလေသည်။
ကျောင်းသားများသည် တယောက်နှင့် တယောက် ရေပက်၍ တနှစ်တာအတွက် နောက်ဆုံးနှုတ်ဆက်ကြသည်။
ဖိုးကျော်တို့လူသိုက်မှာ အိမ်မပြန်နိုင်သေးပဲ တနေရာတွင် စုဝေးမိကြလေသည်။
ဆရာက ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ အကျိုးရှိရှိ နေရမယ်တဲ့- မင်းတို့ ကျောင်းပိတ်ချိန်မှာ ဘာလုပ်ကြမလဲ
ငါက ဖရဲသီး ရောင်းရမယ်-
ငါ့အမေက ... ရောင်းရမယ်တဲ့ကွ--
ဒို့ အကိုကတော့ ... လယ်သမားကြီးတွေ အကြောင်း လေ့လာရမယ်တဲ့ကွ-

တနေ့ ဖိုးကျော်တို့လူသိုက် ကစားနေချိန်တွင် —
ဖရဲသီးစိတ် ဆီဆီလေး
ဟေ့-ဟိုမှာ သန့်ရင်ပါလားကွ- သန့်ရင်ရေ လာပါဦးကွ
တစိတ်ဘယ်လောက်လဲ-
ငါးမူး
ငါ့လဲတစိတ်ပေးဗျာ
ရော့ ငါးပြား-
မင်း ဖရဲသီးစိတ်ရောင်းတာ တနေ့ ဘယ်လောက်မြတ်လဲကွ-ဟင်-
တလုံးပြားငါးဆယ်မြတ်တယ်ကွ-တနေ့လုံးရောင်းမယ်ဆိုယင်တော့ လေးငါးလုံး ကုန်တာပေါ့ ကွာ-ဒါပေမဲ့ ဒီမမမေက သုံးလုံးကုန်တဲ့ အထိဘဲ ရောင်းခိုင်းတယ်၊ တနေ့ တကျပ်ခွဲလောက်တော့ မြတ်တာပေါ့
အဲဒီ ပိုက်ဆံတွေ အကုန်လုံး မင်း မေမေ့ကို ပြန်ပေးရလား
တကျပ်ခွဲမြတ်တဲ့အထဲက ငါ့ကိုတမတ်ပေးတယ်၊ တမတ်ကို ငါ့သေတ္တာလေးတွေအတွက် မုန့်ဘိုးပေးခိုင်းတယ်၊ ကျန်တဲ့တကျပ်ကိုတော့ စုဘူးဝယ်ပေးပြီး တနေ့ တကျပ် ခိုင်းဝ
ဘာလုပ်ဖို့လဲကွ-
ကျောင်းပြန်ဖွင့်တဲ့အခါကျတော့ စာအုပ်ဖိုးနဲ့ အဝတ်အစားတွေဝယ်ပေးဖို့ပေါ့ကွ-ကဲ-ငါ ဟိုဘက်လမ်း သွားရောင်းလိုက်ဦးမယ်-
ထိုအချိန်တွင်—
ဟေ့-ဟိုမှာ အရှိန်းပါလား ဟေ့-အရှိန်း လာပါဦးကွ-
ကလင် ကလင် ကလင်

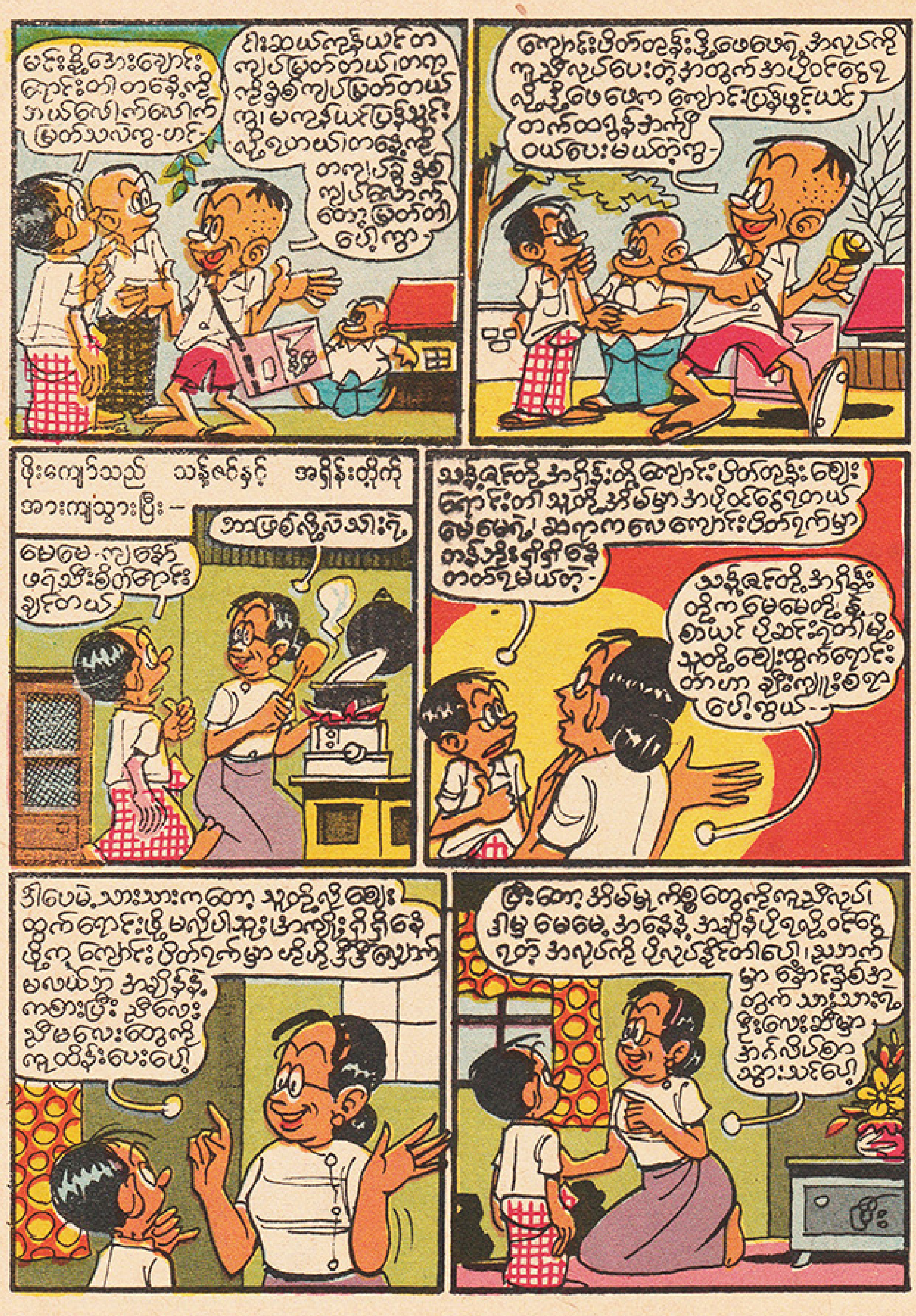

မင်းတို့ အေးချောင်းကျောင်းက တနေ့ကို ဘယ်လောက်လောက် မြတ်သလဲကွ-ဟင်-
ငါးဆယ်ကျော်နိုင်တယ် တချို့ ကျပ်မြတ်တယ်၊ တချို့ကျတော့ ကျပ်မြတ်တယ်ကွ၊ မကျော်နိုင်ဘူး ... လို့ပြောတယ်၊ တနေ့ကို တကျပ်ခွဲ သုံးကျပ်လောက်တော့ မြတ်တာပေါ့ကွာ-
ကျောင်းပိတ်တန်း ဒို့ဖေဖေရဲ့ အလုပ်ကို ကူညီလုပ်ပေးတဲ့ အတွက် အပိုဝင်ငွေရလို့ ဒို့ဖေဖေက ကျောင်းပြန်ဖွင့်ရင် တက်ထရွန်အင်္ကျီ ဝယ်ပေးမယ်တဲ့ကွ-
ဖိုးကျော်သည် သန့်ဇင်နှင့် အရှိန်းတို့ကို အားကျသွားပြီး —
ဘာဖြစ်လို့လဲသား၊ ဂို
မေမေ-ကျနော် ဖရဲသီးစိတ်ရောင်း ချင်တယ်
သန့်ဇင်တို့ အရှိန်းတို့ ကျောင်းပိတ်တန်း ဈေးရောင်းတာ သူတို့အိမ်မှာ အပိုဝင်ငွေရတယ် မေမေရဲ့၊ ဆက်ကလေ ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ တနင်္လာ ရှိနေ တတ်ရမယ်တဲ့-
သန့်ဇင်တို့ အရှိန်းတို့က မေမေတို့နဲ့ တာယင် ပိုဆင်းရဲတော့ သူတို့ ဈေးထွက်ရောင်းတာဟာ ချီးကျူးစရာ ပေါ့ကွယ်--
ဒါပေမဲ့ သားသားကတော့ သူတို့လို ဈေးထွက်ရောင်းဖို့ မလိုပါဘူး၊ အချိန်ရှိနေဖို့က ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ ဟိုဟို ဒီဒီ လျှောက် မလယ်ဘဲ အချိန်နဲ့ ကစားပြီး ညီလေး ညီမလေးတွေကို ထိန်းပေးပေါ့
ပြီးတော့ အိမ်မှုကိစ္စတွေကို ကူညီလုပ်၊ ဒါမှ မေမေ့ အနေနဲ့ အချိန်ပိုရလို့ ဝင်ငွေရတဲ့ အလုပ်ကို ပိုလုပ်နိုင်တာပေါ့၊ ဒီအသက်မှာ ဒီဒီစဉ်အတွက် သားသားရဲ့ မှီးလေးဆီမှာ အကုန်လိပ်စာ သွားသင်ပေါ့

ဖန်ဒီပင်လယ်အော်

ဖန်ဒီပင်လယ်အော်သည် ကနေဒါနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ပိုင်း၌ နယူးဗရန်းဇွစ် ကမ်းခြေ တောင်ဖက်နှင့် နိုဗာစကိုးရှား အနောက်ဖက်ကမ်းခြေနှစ်ခုအကြားတွင်တည်ရှိသည်။ ယင်းသည် မိုင် ၁၇၀ ရှည်လျားပြီး ဒီရေတက်သည့်အခါ အမြင့်ပေ ၇၀ ထိပင် တခါတရံ တက်တတ်သည်။ ပင်လယ်အော်၏ အရှေ့မြောက်ပိုင်း၌ ရေကြောင်းသည် ရှစ်နက်တို ပင်လယ်အော်နှင့် မိုင်းနတ်မြစ်ဝှမ်းအဖြစ် နှစ်ဖြာခွဲထွက်သွားသည်။ ထိုနေရာတို့၌ ဒီရေသည် ပေ ၅၀ ကျော်အထိ တက်သည်။

ဖန်ဒီ ပင်လယ်အော်ကို ၁၆၀၄ ခုတွင် ဆီယာဒီမွန့်ဆိုသူက စတင်တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ပင်လယ်အော်၏ အဓိကဆိပ်ကမ်းမြို့မှာ ဗိုစိန့်ဂျွန်းဖြစ်၏။ ဒီရေကျချိန်တွင် စိန့်ဂျွန်းမြစ်သည် အမြင့်မှ အနိမ့်သို့ အရှိန်ဖြင့် စီးဆင်းလာရသောကြောင့် အချို့နေရာတို့တွင် ရေတံခွန်သဖွယ် စီးဆင်းသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဖန်ဒီပင်လယ်အော်တွင် ဒီရေ အတက်အကျ အားကြီးခြင်းနှင့် နှင်းများ မကြာခဏ ကျတတ်ခြင်းတို့ကြောင့် သင်္ဘောများ အသွားအလာ ခက်ခဲသည်။ ယခုအခါ ဖန်ဒီပင်လယ်အော်၏ ဒီရေတက်သည့်အားမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်ယူနိုင်ရန် စီစဉ်လျက်ရှိသည်။

ငြိမ့်ဝ

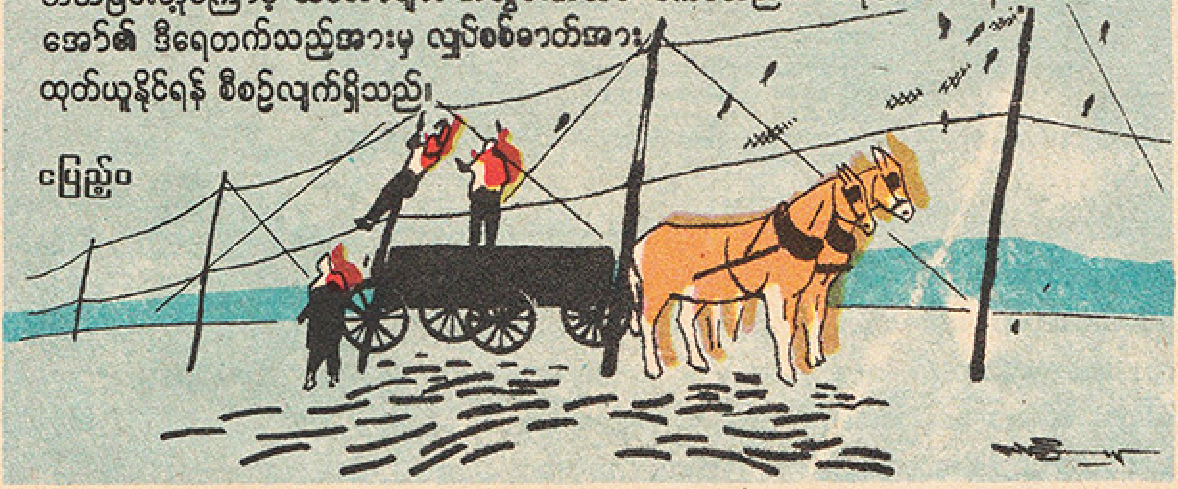

ဘာပုံလဲ ?

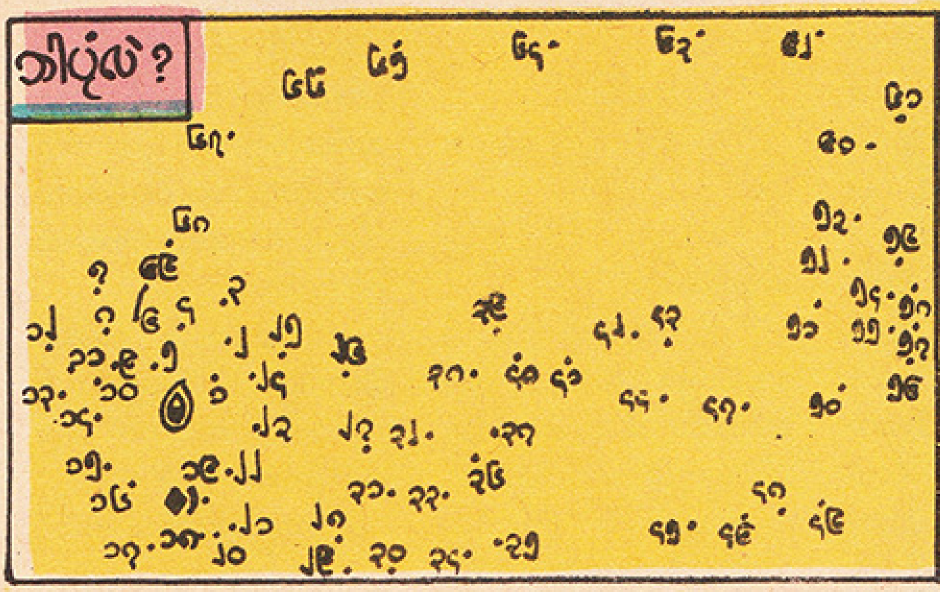

အစက်ကလေးများကို အစဉ်အတိုင်း ဆက်ပါ။ ကျေးဇူး ရှိသော တိရစ္ဆာန် တကောင်ပုံကို တွေ့မြင်ရမည်။

ခင်မောင်တိုး

ချိုချိုသာသာ

မယ်ဒါရှည်

မောင်ငယ်သည် ဈေးသို့ နံနက်စောစောပင် ထွက်ခဲ့၏။ ညက အမေလုပ်ပေးလိုက်သော စက္ကူပန်းလေးများသည် ဗန်းပေါ်တွင် လှပစွာ ရှိနေကြ၏။ မောင်ငယ်သည် ပန်းဝယ်မည့်သူကို ရှာကြည့်နေ၏။ သို့သော် မောင်ငယ့်နှုတ်ကမူ ဝယ်ပါ၊ယူပါ တစာစာ မအော်ပေ။ ဈေးခေါ်လေ့မရှိသော အကျင့်ကို မောင်ငယ်က တမင် မွေးယူထားခြင်းဖြစ်၏။

မောင်ငယ်သည် ညနေပိုင်းတွင် ကျောင်းတက်၍ နံနက်ပိုင်းတွင် ပန်းရောင်းသော တတိယတန်း ကျောင်းသားကလေး ဖြစ်သည်။ ကျောင်းတဖက်၊ အလုပ်တဖက်နှင့် မိဘကို ကူညီသောဂုဏ် မိမိ၌ ရှိပြီးဖြစ်၍ ဘယ်သူကိုမှ အောက်ကျို့စရာမလိုဟု မောင်ငယ်က ယူဆထား၏။ ထို့ကြောင့် ဈေးမခေါ်။ ဈေးဝယ်သူကိုလည်း မာမာပင် ဆက်ဆံလေ့ရှိ၏။

"ဟယ် – လှလိုက်တဲ့ စက္ကူပန်းကလေးတွေ၊ တခု ဘယ်လောက်လဲ"

"တခု ဆယ်ပြား"

"တမတ်ဖိုး သုံးခု ရမလားကွယ်"

"မရဘူး၊ ကြိုက်မှယူ၊ မကြိုက်ယင်နေ"

"ဟဲ့ – ကလေးရဲ့၊ တယ်လဲ စကားပြော မာပါလား။ ဈေးဝယ်သူဟာ ရန်သူ မဟုတ်ဘူး၊ နင့်ကျေးဇူးရှင်တွေ သိရဲ့လား"

အမျိုးသမီးကြီးသည် မောင်ငယ်ထံမှ ပန်းမဝယ်ပဲ လှည့်ထွက်သွား၏။ ဤသို့ထွက်သွားပေါင်းမှာ မနည်းလှတော့ပြီ။ သို့တိုင်အောင် မောင်ငယ်က တပြားမျှ မလျှော့။ မာလျက်၊ ကျောလျက်ပင်။ ဘေးမှ ဈေးသည်များက မောင်ငယ်ကို မျက်နှာရှုံ့၍ ကြည့်နေလေသည်။

× × ×

"သား–လူလေး၊ အမေနေမကောင်းလို့ ဟင်းချို ခတ်သောက်ရအောင် သားဈေးက အပြန် ဒန့်ဒလွန်ရွက် ဝယ်ခဲ့နော်"

"ဘယ်လောက်ဖိုး ဝယ်ခဲ့ရမလဲအမေ"

"၁၅ ပြားဖိုး ဝယ်ခဲ့ကွယ်။ တစည်း ၁၀ ပြား၊ နှစ်စည်း ၁၅ ပြားနဲ့ ဆစ်ပြီး ဝယ်ခဲ့ပေါ့။ တစည်းထဲတော့ မဖြစ်လောက်ပါဘူးကွယ်"

× × ×

မောင်ငယ်သည် ပန်းဗန်းကလေးကို ဒန့်ဒလွန်ရွက်သည် ဘေးတွင်ချကာ ရောင်းနေ၏။ ထုံးစံအတိုင်း ဝယ်သူများကို ဆက်ဆံသော မောင်ငယ်၏လေသံမှာ ဘောက်ဆတ်ဆတ်ပင် ဖြစ်သည်။

မောင်ငယ်သည် အိမ်ပြန်ချိန်တန်၍ ဒန့်ဒလွန်ရွက်သည်ကြီးဘက်သို့ လှည့်ကာ ဈေးမေးလိုက်၏။

"တစည်းဘယ်လောက်လဲ"

"၁၀ ပြား"

"နှစ်စည်း ၁၅ ပြား မရဘူးလား"

"မရဘူး၊ ကြိုက်ယူ၊မကြိုက်နေ"

"ဈေးကွဲသွားပြီဘဲဗျ။ ခင်ဗျားအစည်းတွေကလဲ ရွေးကျတွေ ဖြစ်နေပြီ။ နှစ်စည်း ၁၅ ပြားထားပေါ့"

"ဟော့– မရဘူးလို့ ပြောနေတယ် မှတ် လား။ ကြိုက် ဝယ်၊ မကြိုက်နေ၊ ဒါဘဲ"

"မဝယ်ဘူးဗျာ၊ မဝယ်ဘူး"

"မဝယ်နေ"

ဒန့် ဒ လွန် ရွက် သည် ကြီး သည် မောင် ငယ့် ထက် ပင် စကားပြော မာနေ၏။ မောင် ငယ်မှာ အမေ့အတွက် ဒန့်ဒလွန်ရွက်ကို မဝယ်လျှင်မဖြစ်။ ဈေးသည် အ ဒေါ် ကြီး နှင့် လည်း စကားပြောမတည့်။

ခက်ပြီ။ အခြား ဈေးသည်တွေထံတွင် ဒန့်ဒလွန်ရွက် ရှာကြည့်၏။ ဈေး ကွဲ ချိန် ဖြစ် ၍ မတွေ့တော့ချေ။ မောင် ငယ်သည် ပထမ အဒေါ်ကြီးထံသို့ မျက် နှာ ငယ် က လေး နှင့် ပြန်လျှောက်လာခဲ့၏။

"နှစ်စည်း ပြား ၂၀ နဲ့ဘဲ ပေးပါတော့ဗျာ"

"ယူသွားပါကွယ် ၁၅ ပြားနဲ့"

"ခင်ဗျာ...."

မောင် ငယ် သည် အဒေါ်ကြီး၏ ချိုသာသော အသံနှင့် လျှော့ဈေးကြောင့် အံ့သြရင်း ကြောင်သွား၏။

အဒေါ်ကြီးက ကျေနပ်စွာ ပြုံးနေ၏။

"ဒီ မှာ ခ လေး၊ မင်း ပန်း ရောင်းနေတာ အဒေါ် တချိန်လုံး အကဲခပ်နေတယ်။ ဘယ့်နှယ်ကွယ် ဝယ်သူကို ရန်သူလို ဆက်ဆံနေလိုက်တာ၊ တကတဲ။ ဈေးဝယ်သူဟာ ကိုယ့်ရဲ့ထမင်းရှင်၊ မိတ်ဆွေကွဲ့။ ကိုယ်ကနှုတ်ချိုမှ လက်တို့ချင်တို့ပစေ ဝယ်သူက ကျေ နပ် တာ။ ဝယ် သူ ကျေနပ်မှ ဈေးရောင်း သွက်တယ်။ မင်းကို ဒေါ်ကြီး ခုနက မာ မာ ပြော တော့ မင်း ဘယ့်နှယ်နေလဲ"

"ကျနော်လေ ဒေါ်ပွလိုက်တာ အရမ်းဘဲ"

"အေး– မင်း မာ မာ ပြောတော့ ဝယ်သူတွေလဲ ဒေါ်ပွမှာပေါ့။ နောက် ချိုချိုသာသာ ပြောနော်။ ဒေါ်ကြီးက မင်းကို ဆုံးမချင်လို့ ကိုယ်ချင်းစာတတ်အောင် ခုနက မာမာပြောလွှတ်လိုက်တာ"

"ဟုတ်ကဲ့၊ နားလည်ပါပြီ အဒေါ်။ နောင်ကို ကျနော် ချိုချိုသာသာပြောပြီး ရောင်းပါ့မယ်။

"အေးကွယ်၊သာဓု သာဓု"

နောက်တနေ့တွင်မူ ဈေးထဲ၌ ချိုသာစွာပြော၍ ပန်းရောင်းနေသော မောင်ငယ်ကို ဘေးမှ ဈေး ရောင်း ဖော် ဈေး ရောင်း ဖက်များက အံ့သြစွာကြည့်ရင်း ပီတိ ဖြစ်နေကြပေသည်။

ပန်းစိုက်ပွဲ

စိုက်ပျိုးရေးကိုလက်တွေ့ပြလို့၊
ပန်းလှလှလေး စိုက်ကြမယ်။

ပန်းဆိုသည်မယ်၊ ဖူးကာပွင့်လို့၊
နေသင့်နွမ်းလဲ ကြွေကျလွင့်မယ်။

ပညာပန်းမယ်၊ မွေးကာလှလို့။

အစဉ်ထာဝရ၊
လန်းဆန်းကြွယ်။

ညီ, ညီမငယ်၊
အလိမ္မာကလေးတို့၊
ဘယ်ပန်းရွေးလို့ စိုက်ပါ့မယ်။

တွေးကွယ်–ရွေးချယ်။ ။

ဖျာပုံ - နီလုံဦး

R. 517

လင်းမြီးဆွဲ စိုးလွင်မြင့်

လင်းမြီးဆွဲကို လင်းဆွဲဟူ၍၎င်း၊ မီးတောင်ဖိုနက်ဟူ၍၎င်း ခေါ်ကြသေးသည်။ လင်းမြီးဆွဲ၏ အလျားသည် ၁၂လက်မ ရှိသည့်အနက် အမြီးတခုတည်းကပင် ၅ ၃/၄ လက်မခန့်ရှည်လေသည်။ အရောင်မှာ မည်းနက်ပြီး သပိတ်ရောင်ထနေ၍ နက်တော်နှင့် ဆင်တူရိုးမှား ဖြစ်သည်။ လှပတင့်တယ်၍ ရှည်လျားသော အမြီးခွရှိလေသည်။ ကြေးနန်းကြိုးများ၊ သစ်ပင်များပေါ်၌ နားနေတတ်၍ ဆူဆူညံညံ အော်ဟစ်တတ်ကြသည်။

လင်းမြီးဆွဲသည် ကျီးကန်းမျိုးထဲမှ မဟုတ်သော်လည်း မည်းနက်သော အရောင်ရှိခြင်း၊ မိမိ၏အသိုက်ကို ရဲရင့်စွာ ကာကွယ်ခြင်းနှင့် တိုက်ခိုက်လိုသော စိတ်ဓာတ် ပြင်းပြခြင်းတို့မှာ ကျီးကန်းထက်ပင် သာလေသည်။ တခါတရံ ကျီးကန်းတကောင်ကို လင်းမြီးဆွဲများက လိုက်လံထိုးဆိတ်နေသည်ကို တွေ့ရတတ်သည်။ သို့သော် ဘေးရန်မပြုတတ်သောငှက်အငယ်စားများကိုကား မနှောင့်ယှက်ကြချေ။

ဧပြီလမှ ဩဂုတ်လအတွင်း သားပေါက်လေ့ ရှိသည်။ အသိုက်ကို မြက်၊ သစ်ကိုင်းခြောက် စသည်တို့ဖြင့် သပ်ရပ်ခိုင်ခံ့စွာ သစ်ကိုင်းခွတွင် တွဲရရွဲဆွဲ၍ ပြုလုပ်ထားသည်။ တမြုံလျှင် ဥနှစ်လုံးမှ ငါးလုံးအထိ ရှိ၍ တဥလျှင် ပျမ်းမျှ အလျား ၁.၀၀ လက်မနှင့် ပြက် ၀.၇၃ လက်မရှိသည်။ နှံကောင်၊ ပိုးဖလံ၊ ပိုးတုံလုံး၊ ပုရစ်၊ ပုစဉ်းများကို စားသည်။

လင်းမြီးဆွဲကို အရှေ့တိုင်းနိုင်ငံတိုင်း၌လိုလိုပင် အများအပြား တွေ့မြင်ရ၍ မြန်မာနိုင်ငံ၌ တောင်ခြေနှင့် လွင်ပြင်များတွင် တွေ့ရလေသည်။

စိုးလွင်မြင့်

၂၅ ပြား

ရန်ကုန်မြို့၊ ၅၂၉-၅၃၁ ကုန်သည်လမ်း စာပေဗိမာန်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးထင်ကြီးက ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ် ၀၁၂၀၈ အရ တာဝန်ခံ ထုတ်ဝေ၍၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ၃၆၁ ပြည်လမ်း၊ စာပေဗိမာန် ပုံနှိပ်တိုက် (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၀၃၂)တွင် ဦးကျော်အုံးက ရိုက်နှိပ်သည်။

Read more Shwe Thway Journals at

Click below link

https://www.facebook.com/shwethwayjournal/